

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зозуляк М. М.,

старший викладач,
Мукачівський державний університет

Сочка Л. І.

студентка,
Мукачівський державний університет

Економічний аналіз як наука являє собою систему спеціальних знань про методи і прийоми дослідження, які застосовуються для обробки економічної інформації про діяльність підприємств. Він має широке практичне застосування в управлінні господарською діяльністю. Економічний аналіз являє собою вид управлінської діяльності, що передуює прийняттю управлінських рішень і зводиться до обґрунтування цих рішень на базі наявної інформації.

Дослідження розвитку, призначення економічного аналізу та його місця в системі управління підприємством зустрічаються у працях великої кількості вітчизняних та зарубіжних науковців, зокрема: В.М. Івахненка, В.І. Захарченка, В.А. Дерія, Л.М. Кіндрацької, Є.В. Мниха, О.В. Олійника, М.Г. Чумаченка, В.В. Ковальова, А.Д. Шеремета, Н.Р. Вейцмана, Й.А. Шумпетера, О.П. Рудановського, З.П. Євзіна та інших. Велика кількість публікацій, присвячених проблематиці економічного аналізу, доводить, що економічний аналіз - об'єктивно необхідний елемент управління господарською діяльністю підприємства, а питання щодо застосування сучасних підходів та методів економічного аналізу в процесі управління не втрачають своєї актуальності.

Система управління будь-якою організацією охоплює різноманітні елементи, серед яких можна виділити такі, що пов'язані з економічним аналізом, - це планування, облік, і контроль [1].

Планування визначає напрямок і зміст діяльності організації. Облік забезпечує збір, систематизацію та узагальнення даних, необхідних для управління. У процесі аналізу проводиться первинна обробка економічних даних з метою прийняття потрібних рішень, що і визначає місце економічного аналізу в управлінському процесі.

Варто наголосити на ролі економічного аналізу для розробки маркетингових програм і здійснення контролю за їх виконанням. Адже саме аналіз забезпечує систему управління підприємством даними про вплив на економіку підприємства зовнішнього і внутрішнього середовища, стан ринку, споживачів продукції, конкуренцію, ринкові ціни, кінцеві фінансові результати тощо. За допомогою економічного аналізу досягається швидка адаптація до змін

ринкової кон'юнктури, передбачаються можливі зміни поведінки бізнес - партнерів, стає можливим уникнення невиправданого економічного ризику [2].

Також економічний аналіз є невід'ємною частиною розробки бізнес-планів і важливим елементом управління фінансовими ресурсами підприємства загалом. Практично всі користувачі фінансової звітності вдаються до методів економічного аналізу для прийняття ефективних рішень.

Таким чином, аналіз є сполучною ланкою між функціями збору і обробки інформації та функціями прийняття рішень [3]. В контексті діяльності суб'єктів господарювання аналіз, виступаючи загальною функцією управління, як і бухгалтерський облік, має важливе значення для будь-якого підприємства [3].

Ефективність діяльності підприємства, його конкурентоспроможність залежать передусім від того, наскільки управлінські рішення, якими підприємство керується для досягнення успіху на ринку, відповідають його вимогам. Вибір найкращого варіанту розвитку підприємства тісно пов'язаний з поточним і перспективним економічним аналізом. Прийняття оптимальних управлінських рішень потребує постійного аналізу різних варіантів економічних параметрів. Рішення, прийняті з урахуванням результатів економічного аналізу, сприяють раціональному використанню ресурсів, запобігають зайвим витратам, допомагають уникнути прорахунків та вирішити чимало проблемних питань [4].

Отже, економічний аналіз важливий для усіх напрямів роботи підприємства і застосовується на всіх етапах його діяльності. А множинність альтернатив для прийняття стратегічних рішень, що формується в результаті аналізу, покликана забезпечити конкурентні переваги досліджуваного об'єкта і його прибутковість у довгостроковій перспективі [5].

Водночас різноманітність економічних явищ та процесів в сучасних умовах функціонування підприємства диктує нові вимоги до економічного аналізу в напрямку орієнтації не тільки на пояснення даних про фактичний стан підприємства на основі періодичної звітності. Сучасний економіст - аналітик не повинен обмежуватися складанням аналітичних звітів і таблиць, а проводити оперативну роботу над проектами управлінських рішень, віднаходити джерела обґрунтування таких рішень, досліджувати шляхи реалізації управлінських рішень та оцінювати їх ефективність, відповідаючи тим самим на виклики, які сьогодні диктує ринок [6].

З огляду на потребу постійного вдосконалення управління на основі впровадження наукових новацій першочерговим стає досягнення відповідного рівня організації економічного аналізу як важливої функції управління [7].

Отже, на основі викладеного вище можна зауважити, що економічний аналіз як важливий чинник підвищення ефективності діяльності підприємства має великий вплив на результативність його функціонування і сприяє досягненню основної мети - одержанню прибутку. Економічний аналіз є не тільки складовою інших функцій управління, але й самостійною функцією, від результатів здійснення якої залежить ефективність роботи підприємства і його підрозділів. Економічний аналіз посідає важливе місце в системі управління підприємством на всіх етапах його функціонування.

Список літератури:

1. Мних Є. В. Сучасний економічний аналіз: питання методології та організації / Мних Є. В. // Бухгалтерський облік та аудит. - 2006. - №1. - С. 55-61.
2. Петрицька О.С. Економічний аналіз: перспективи розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pneu.stu.cn.ua/tmp/pdf/77.pdf>.
3. Мних Є.В. Економічний аналіз у системі антикризового управління підприємством // Бухгалтерський облік і аудит. - № 6. – 2007.- С. 33- 37.
4. Райковська І.Т. Економічний аналіз в системі управління суб'єкта господарювання / Райковська І.Т // Економічні науки. Вісник ЖДТУ № 2(44) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ven.ztu.edu.ua/article/download/95334/91833>
5. Єлець О.П. Методи економічного аналізу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_3_053.pdf.
6. Вейкрута Л.С. Роль і значення аналізу та аудиту в системі управління підприємств / Л.С. Вейкрута, З.Л. Бандура // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». – 2012. – № 722: Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 28-32. – Режим доступу http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/12429/1/6_28-32_Vis_722_menegment.pdf.
7. Вечтомова І.І. Шляхи розвитку економічного аналізу в сучасних умовах / І.І. Вечтомова, В.С. Ніценко // International scientific journal. - 2016. - № 7. - С. 185-187. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2016_7_42.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>